

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Middelgeast Boornbergum fase 3

projectnummer: 232.00.73.00.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Middelgeast/ Nijwei fase 3, Boornbergum

Datum: 23-01-2020

Inleiding

KADER

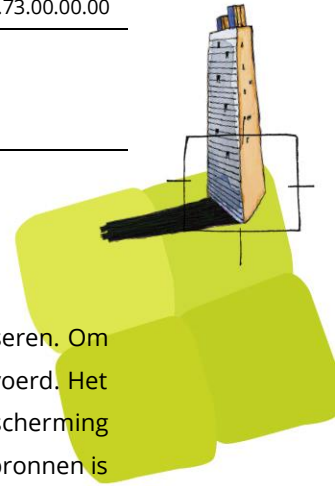
De initiatiefnemer is voornemens om aan de Nijwei te Boornbergum bouwkavels te realiseren. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 4 december 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: onbewolkt, circa 3 °C, droog en weinig wind.

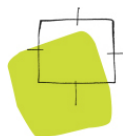
PLANGEBIED

Het plangebied omvat een grasveld in het noorden van Boornbergum. Aan de noord-, oost- en zuidzijde liggen respectievelijk de straten Blêdlok, Nijwei en De Middelgeast. Aan de westzijde grenzen woningen met tuinen. Bebouwing ontbreekt in het plangebied. In het plangebied zelf is geen opgaande beplanting aanwezig, maar langs de Nijwei staat een rij net ingeplante bomen.

De plannen bestaan uit het realiseren van bouwkavels voor de verkoop. Hierbij wordt grond vergraven en vegetatie verwijderd.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.





Plangebied (rood omcirkeld) bron: www.ruimtelijkeplannen.nl en impressie van het plangebied, gezien vanaf het zuiden op 4 december 2019

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

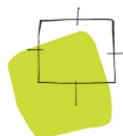
Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ ('© NDFF - quickscanhulp.nl 03-12-2019 10:46:39') blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plan-

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen.



gebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om verschillende amfibieën, zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten en de reptielensoort ringslang.

Het terrein bestaat geheel uit een grasveld met grassoorten zoals Engels raaigras en gestreepte witbol. In het gras groeien een aantal plantensoorten zoals smalle weegbree, veldzuring en paardenbloem. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet uit de wijde omgeving (0-5 kilometer) bekend (Quickscanhulp.nl) en zijn ook niet te verwachten door de voedselrijkdom.

Opgaande beplanting en gebouwen zijn niet aanwezig, waardoor nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuisverblijfplaatsen uitgesloten kunnen worden. Ook is het zeer onwaarschijnlijk dat er andere algemene broedvogels zullen broeden op het grasveld. In de aangrenzende tuinen kunnen wel soorten als merel broeden. De nesten van deze soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Het plangebied kan incidenteel onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd. Het plangebied kan ook een onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuissoorten die uit de omgeving bekend zijn en die in open gebieden kunnen foerageren, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl).

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en egel (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

Uit de omgeving is het voorkomen van de niet-vrijgestelde boomarter, eekhoorn en otter bekend (Quickscanhulp.nl). Geschikt leefgebied deze en andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten ontbreekt in het plangebied.

Het grasland vormt marginaal geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl) en bovendien ontbreekt geschikt landbiotoop en/of voortplantingsbiotoop voor niet-vrijgestelde soorten.

Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt,



Beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving van het plangebied (quickscaanhulp.nl) en/of het ontbreken van geschikt biotoop. Zo ontbreken voor de uit de directe omgeving bekende ringslang (Quickscaanhulp.nl) zowel geschikte rustplaatsen als voortplantingsplaatsen en foerageergebied.

TOETSING

Door het ontbreken van bomen en bebouwing in het plangebied kunnen negatieve effecten op vleermuisverblijfplaatsen uitgesloten worden.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die regelmatig in bebouwd gebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen treden niet op.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied naar verwachting minder geschikt als foerageergebied voor buizerd. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van buizerd en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief en deels ook hoogwaardiger foerageergebied aanwezig voor deze soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Een negatief effect op buizerd door verlies van foerageergebied is niet aan de orde.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Om vernietiging van in gebruik zijnde nestplaatsen te voorkomen, dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen of dient voorafgaand aan de werkzaamheden te worden vastgesteld dat geen broedgevallen aanwezig zijn. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.



Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op geruime afstand van het plangebied. Natura 2000-gebieden 'Van Oordt's Mersken' en 'Alde Feanen' liggen beide op een afstand van circa 4 kilometer van het plangebied, respectievelijk ten zuiden en ten noordwesten. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op circa 1,8 kilometer ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' is op 380 meter ten noordoosten van het plangebied gelegen. Gronden die zijn aangewezen als weidevogelkansgebied liggen op een afstand van circa 650 meter ten westen van het plangebied.



TOETSING

Gezien de afstand, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing, wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn veel potentiële effecten op het Natura 2000-gebied op voorhand uit te sluiten. Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom is een AERIUS-berekening gemaakt (zie bijlage). De berekening met AERIUS genereert een rekenresultaat waarin wordt geconstateerd dat er geen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn met een overschrijding van een projectbijdrage van meer dan 0,00 mol N/ha/jaar.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, weidevogelleefgebied en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op deze gebieden. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het wel nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

Er treedt door de stikstofdepositie geen negatief effect op in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde Natura 2000-gebieden. Een vergunning van de Wnb is dan ook niet nodig.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.